

کارنامه‌ی اخلاق‌پژوهی در غرب

^۱ «بخش دوم»

^۲ محمد نوری

مقدمه

اخلاق از دانش‌های پر طرفدار در بین همهٔ ملل از جمله در غرب است؛ زیرا به دلیل بحران‌های روحی و اجتماعی، دانش اخلاق را حلال مشکلات دانسته‌اند. کارشناسان اخلاق در غرب با کاوش در معضلات اخلاقی به راه کارها و نظریه‌های اخلاقی مبادرت ورزیده و کثرت معضلات، انگیزه برای فعالیت‌های بیشتر را فراهم آورده است. از این‌رو، هم اکنون اخلاق‌پژوهی در غرب پر رونق‌تر از چاپ و نشر کتاب و مقاله افزون‌تر از دیگر نقاط جهان است. البته این افزونی به معنای صحت آن کارهای نیست و به دلیل کج فهمی‌ها و مبانی ناصحیح، تولیدات هم بیشتر ناصواب و گمراه‌کننده است.

مدرنیسم و صنعتی شدن، جو امّع اسلامی را با همان مخاطراتی مواجه کرده که غرب سال‌ها دست به گریبان آنها بوده است. از این‌رو، مسلمانان هم نیازمند کارشناسی‌ها و راهکارهایی هستند که دیگران تجربه کرده‌اند. با گردآوری اطلاعات منابع اخلاقی غربی‌ها و انجام کارشناسی، زمینه‌ی اخذ تجارت و سودمند فراهم می‌آید و راه‌های رفته از تو تجربه نمی‌شود. هدف این کتاب‌شناسی

۱. بخش نخست این مقاله در همین فصلنامه (شماره ۴، تابستان ۱۳۸۵) منتشر شد و بخش دوم و پایانی آن به دلیل انتشار ویژه‌نامه‌ی اخلاق نبوی (شماره‌های ۵ و ۶) با اندکی تأخیر در این شماره تقدیم خواستندگان گرامی می‌شود.

۲. دانش آموخته‌ی حوزه‌ی علمیه‌ی قم.

هم، زمینه‌سازی برای تبادل و تعاملات علمی و فرهنگی بین ملل مسلمانان و پیش‌رفته است. هر روز چند اثر جدید در زمینه‌های مختلف اخلاقی به بازار عرضه می‌شود. کثرت نشریات تخصصی، سایت‌های اینترنتی، مراکز آموزشی و پژوهشی در هر حوزه‌ی اخلاقی در کشورهای غربی نشانگر اهتمام نخبگان و متفکران مغرب زمین به مسائل اخلاقی است. هدف همه‌ی این تلاش‌ها، اصلاح فرهنگ و عمل عمومی جامعه و بسترسازی برای تحقق هنجارها و ارزش‌هایی مقبول است. این‌که توانسته‌اند به اهداف بلند برستند یا نه، سخن دیگری است و الان در پی بررسی آن نیستیم. اما متفکران مسلمان نمی‌توانند به این حجم انبوه از مطالعات و انتشارات اخلاقی بسی توجه باشند؛ زیرا نخست این‌که جامعه‌ی اسلامی در معرض همان توفان‌های بنیاد افکن قرار گرفته است، و دوم این‌که آثار اخلاقی غربی در فرهنگ ما تأثیرگذار است و عده‌ای با دریافت آموزه‌ها و دستاوردهای غربی، آنها را وارد حوزه‌ی اخلاق پژوهی مامی‌کنند.

گرد آوری اطلاعات کتاب‌هایی که در غرب منتشر می‌شود فقط به منظور آشنایی با دغدغه‌های اخلاقی در آن دیار است تا تجربه‌های سودمند آنان را باز سtanده و بر اساس مقتضیات دینی و بومی خودمان، آنها را بازسازی و دورن فرهنگی نماییم. و گرنه خود مسلمانان در شاخه‌های مختلف اخلاق، کارنامه‌ی پربرگ و باری دارند و از خود کفایی کامل برخوردارند، به طوری که بدون دو عامل فوق، نیازی به تجارت دیگران ندارند. تجربه‌ای که شهید مطهری ره به آن عمل کرد برای امروز ما هم مناسب است. او «اخلاق جنسی» را به عنوان یک موضوع در اخلاق پژوهی غرب، بررسی کرد و درباره‌ی آن کتاب نوشت. چون می‌دید این موضوع با این که صبغه و خاستگاه غربی دارد ولی وارد فرهنگ و جامعه‌ی ما شده است. همو به میراث اخلاقی مسلمانان هم پای بند بود و در چند کتاب این میراث را مطرح و بررسی نمود.

این‌که گفته شود کارنامه‌ی اخلاقی پژوهی در بین مسلمانان از قدیم آن قدر

حجیم است درست است، ولی این که بگوییم نیازی به اقتباس از کارهای دیگران و اطلاع از کارهای دیگران نیست سخنی اشتباه است؛ زیرا اگر به سراغ آنها نرویم و پیش‌دستی نکنیم، اخلاقیات غرب در نظریه و سپس در عمل و رفتار بر فضای جامعه‌ی ما چیره می‌شود.

نکته‌ی دیگر این که در حوزه‌ی شعبه‌های جدید اخلاق، مثل اخلاق زیست‌محیطی و اخلاقی مهندسی، اخلاق روزنامه‌نگاری و امثال اینها، تقدم با دیگران است و آنها چندین دهه و گاه چند قرن زودتر آغاز کرده‌اند و عقل حکم می‌کند که ابتدا به ساکن نشود و همان تجربیات اخذ و بررسی گردد. بنابراین اخذ رهیافت‌ها و تجارب آنان و بومی‌سازی آن تجارت در قالب فرهنگ اسلامی، خدمت بزرگی به فرهنگ دینی است.

البته همه‌ی این کتاب‌شناسی درباره‌ی مقوله‌ها و مباحث جدید و بدون پیشینه در فرهنگ اسلامی نیست و بخشی از منابع، مربوط به اخلاق دینی است. علت آوردن این نوع آثار و معرفی آنها، با این که در عرصه‌ی اخلاق اسلامی کمبودی حس نمی‌شود، این است که پژوهشگران غربی گاه با استفاده از روش‌های پژوهشی میدانی، کاربردی، ضعف‌های علمی اخلاق دینی را شناسایی و مرتفع کرده‌اند. این تجربه برای جهان اسلام نیز یک ضرورت است و بدون اجرای این شیوه نمی‌توانیم نظام اخلاقی دینی کارآمد داشته باشیم. درست مثل فقه اسلامی که بر اساس زمان و مکان باید بررسی گردد. معلوم است که همه‌ی گفته‌ها و نوشتۀ‌های غربی‌ها در حوزه‌ی اخلاق دینی از این دست نیست و بعضاً به نقد و تضعیف اخلاق دینی با هدف جایگزینی اخلاق سکولار اقدام کرده‌اند. به هر حال، انگیزه‌ها و اهداف متفاوت است، ولی آنچه برای پژوهشگران مسلمان اهمیت دارد، مطالعه‌ی پژوهش‌های غربی‌ها در این حوزه و گزینش تجارب سودمند برای فرهنگ خودی است.

فهرست حاضر با جستجو در کتابخانه‌های قم و تهران، کتابخانه‌ی دانشگاه لندن، دانشکده‌ی مطالعات آفریقا - آسیایی به سامان رسید. البته برای تکمیل

اطلاعات از بعضی سایت‌های اینترنتی هم بهره گرفتیم.

پس از گرددآوری اطلاعات به ترجمه‌ی آنها اقدام شد تا فارسی زبان‌ها به راحتی بتوانند استفاده کنند. آن‌گاه به تبییب و تنظیم موضوعی مبادرت ورزیدیم. بنابراین سرفصل‌های این مجموعه عبارتند از:

اخلاق اجتماعی و عمومی؛ اخلاق اقتصادی و بازارگانی؛ اخلاق پزشکی؛ اخلاق دینی؛ اخلاق زیست‌محیطی؛ اخلاق سیاسی و کارگزاران؛ اخلاق حرفه‌ای و مشاغل؛ اخلاق نظری (بررسی‌های علمی و اخلاقی)؛ اخلاق فردی؛ اخلاق قانون‌گذاری و قضاؤت؛ اخلاق رایانه؛ اخلاق مطبوعات و رسانه‌ها.

خود این سرفصل‌ها به ترتیب الفبا مرتب شده و ذیل هر فصل، مدخل‌ها نیز اثباتی منظم شده‌اند.

• اخلاق رایانه

Case Studies in Information and Computer^۱, by Richard A. Spinello, Prentice Hall, 1996, 285 p.

ISBN: 013533845X

این مجموعه شامل ۳۸ مورد تحقیق و مطالعه پیرامون اخلاق کامپیوتر و اطلاعات است که بر جسته ترین مسائل اخلاقی عصر کامپیوتر را بررسی می‌کند. دغدغه‌های اصلی مدیران اطلاعات و متخصصان اخلاقی رایانه در این اثر گنجانده شده است. رویکرد عملی به یادگیری، توأم با شرح مواردی است که نویسنده خوانندگان را نسبت به آن ترغیب می‌کند. موضوع اخلاقی ارتباطی، به ویژه مسائل مرتبط با فراگیری، دست‌یابی و مدیریت منابع اطلاعاتی، بخشی از مطالب این کتاب را تشکیل می‌دهد. این مجموعه مروری کامل بر چندین چارچوب اخلاقی است و الگویی هفت مرحله‌ای برای تحلیل هر یک از موارد تحقیقی دارد.

۱. مطالعه‌ی موردی در زمینه‌ی اخلاق رایانه و اطلاعات.

Computer and Information Ethics (Contributions to the Study of Computer Science)^۱, by John Weckert, Douglas Adeney, Greenwood Press, 1997, 192p.

ISBN; 0313293627

این اثر مخصوصاً مشترک همکاری یک متخصص فن‌آوری رایانه و یک فیلسوف است، به همین دلیل، در هر دو زمینه، منبع و مرجع محسوب می‌شود. سبک بیان مطالب بسیار روشن و غیر تخصصی است. مفهوم اخلاقیات، اخلاق حرفه‌ای، تصورات، ممیزی در اینترنت، مالکیت معنوی، امور خصوصی، ممنوعیت‌ها در کاربرد رایانه، کیفیت زندگی و کار، واقعیت‌های علمی، ماشین‌ها و معنویت‌ها، از مسائل مورد بررسی در این اثر هستند. نویسنده در خلال کتاب، به مشکلات جدی صنعتی می‌پردازد که از هیچ آغاز شده و اکنون بر تمام ابعاد زندگی بشر سایه افکنده است. از آن می‌توان به عنوان منبعی در سطح مبانی استفاده کرد که پاسخگوی بسیاری از پرسش‌های شهر و ندان است. نویسنده‌گان این اثر دیدگاه‌های خود را در قالب اطلاع‌رسانی و عملی ارایه داده‌اند. افراد، شرکت‌ها و دولت‌ها می‌توانند برای داشتم آگاهی‌های کلی جهت اتخاذ تصمیمات اخلاقی به این کتاب مراجعه کنند.

Computer Ethics^۲, by Deborah G. Johnson, Prentice Hall, 2000, 256p.

ISBN: 0130836990.

هر فصل از این کتاب با شرح کوتاهی آغاز می‌شود که به معرفی موضوع، ملموس نمودن آن و نیز تحلیل روشن آن می‌پردازد. طرح پرسش و پیشنهاد متون و آثار دیگر مرتبط با موضوع، بخش پایانی هر فصل را می‌سازد. موضوعات گنجانده شده در اثر عبارتند از: رفتار اخلاقی در استفاده از شبکه‌ی اینترنت و استلزمات اجتماعی در اینترنت، اخلاقیات کامپیوتر، مبانی فلسفی اخلاق

۱. اخلاقیات رایانه و اطلاعات (مطالعه‌ی در زمینه‌ی مطالعه‌ی علوم رایانه).

۲. اخلاقیات کامپیوتر.

کامپیوتر، چگونگی ارتباط اخلاق کامپیوتر و اخلاقی حرفه‌ای، حقوق مالکیت و امور شخصی. مطالب به گونه‌ای بیان شده‌اند که زبان قابل فهم داشته باشند. فلسفه، حقوق و فن آوری در این اثر در کنار یکدیگر گرد آمده‌اند تا طیف وسیعی از موضوعات مرتبط با استلزمات اخلاقی در استفاده‌ی گشته‌ده از فن آوری کامپیوتر را مورد پژوهش و تحلیل قرار دهند.

Engineering Ethics^۱, by Charles Fiedermann, Prentice Hall, 2003, 168p.
ISBN; 0131408259.

اخلاق حرفه‌ای که بیانگر رفتارها و ارزش‌های متخصصان عرصه‌های مختلف است دو شاخه‌ی مهم به نام «اخلاق پزشکی» و «اخلاق مهندسی» دارد. هر چند اخلاق پزشکی دارای سابقه‌ای کهن و کارنامه‌ای حجمی است، اخلاق مهندسی هم طرفداران زیادی دارد.

Ethics and Computing: Living Responsibly in a Computerized World^۲, by Kecin Bowyer Kevin W. Bowyer, Institute of Electrical & Electronics Engineer, 1995, 449p.

ISBN; 081867300.

متصدیان و شاغلان در امور نرم‌افزار کامپیوتر باید اصول و ضوابط اخلاقی را مراعات کنند. زیرا آنان بیش از دیگران نسبت به سلامت روانی و فکری، مسؤولیت دارند. نویسنده تلاش کرده اخلاقیات این قشر را عرضه کند و مبانی، ضرورت و دیگر جنبه‌های نظری آن را بررسی نماید.

The Puzzle of Ethics^۳, by Peter Vardy, Paul Grosch, M.E. Sharpe, 1997, 240p.
ISBN; 0765601648.

به نظر نویسنده، اخلاق و هنجارها همچون اجزا و عناصر یک پازل‌اند که فقط

۱. اخلاق مهندسی

۲. اخلاقیات و حرفه‌ی رایانه: مسؤولیت‌بذیری در عصر رایانه.

۳. معماه اخلاقیات.

در یک ساختار متناسب، کارکرد متناسب را دارند. او سعی می‌کند اخلاقیات را جدول‌بندی اولویت‌بندی بشری کند و موارد و مسائل آن را در ترکیبی همگون تنظیم نماید.

اخلاق زیست‌محیطی

• *A Morally Deep World: An Essay on Moral Significance and Environmental Ethics*^۱, by Lawrence E. Johnston, New York; Cambridge University Press, 1991. نویسنده، مهم‌ترین نیاز انسان را اخلاق و مهم‌ترین راه کاربردی دفع معضلات محیط زندگی آدمی را اخلاق زیست‌محیطی می‌داند. بر این اساس، مباحث مهم اخلاق زیست‌محیطی را توضیح می‌دهد.

• *A Search for Environmental Ethics: Initial Bibliography*^۲, by Mary Anglemyer, Smithsonian Ins Pr, 1980.
ISBN; 0874742129.

کتاب‌هایی که در زبان‌های اروپایی به ویژه انگلیسی درباره‌ی اخلاق زیست‌محیطی منتشر شده در این کتاب فهرست شده است.

• *An Environmental Proposal for Ethics: The Principle of Integrity*^۳, by Laura Westre, Lanham Md.: Rowman & Littlefiels, 1994.

در عصر مدرن، محیط زیست به مرحله‌ای رسیده که خطرات را خود به خود معرفی می‌کند. بر اساس همین نکات، دانشمندان علوم اجتماعی به تدوین دستورات و توصیه‌های اخلاقی پرداخته‌اند تا بشر با عمل به آنها بحران‌ها و خطرات محیطی را دفع نماید.

۱. دنیایی با اخلاقیات عمیق: مقاله‌ای در زمینه‌ی اهمیت اخلاق و اخلاق زیست‌محیطی.

۲. در جستجوی اخلاق زیست‌محیطی: کتابشناسی ابتدایی.

۳. پیشہاد زیست محیط درباره‌ی اخلاق، اصل انسجام و پیوستگی.

Being Human: Ethics Environment, and Our Place in the World^۱, by Anna Lisa Peterson, Univ of California Pr, 2001, 289p.

ISBN: 0520226550.

نقش و تأثیر اخلاق زیست محیطی در انسان سازی و رسیدن آدمی به سعادت را بررسی کرده است.

Beyond Spaceship Earth: Environmental Ethics and the Solar System^۲, by Eugene C. Hargrove. [USA, 2004, 500P.]

چند سالی است دانشمندان به این فکر افتاده اند که اگر بشر توانست به کرات دیگر ببرود و در آن جا زندگی کند، چه زندگی و چه رفتار و چه اخلاقی مطلوب است. این کتاب در چنین فضایی تألیف شده است. مؤلفان برجسته ای از جمله، کارشناسان ناسا، اعضای کنگره ای آمریکا، مهندسان، بوم شناسان، فلاسفه، نویسنده ایان بزرگ، هنرمندان مشهور، پژوهشگران با تجربه و مقامات حقوقی آمریکا در تدوین این اثر سهم داشته اند و هر کدام به فراخور تخصص خود، موضوعی مرتبط با زیست محیط و اخلاق کره ای زمین را مورد توجه قرار داده اند. همچنین فضای زندگی انسان، درمان و رفاه، آلودگی و مشکلات اکولوژیکی سایر سیارات را بررسی کرده اند. نیز نوع زندگی در سیارک های نزدیک مدار زمین و روابط اخلاقی انسان ها در محیط جدید تجزیه و تحلیل شده است.

The Business of Consumption: Environmental Ethics and the Global Economy^۳, by Laura Westra and Patricia H. Werhane, Lanham, Md: Rowman & Littlefield, 1997.

دانش اقتصاد و تجارت و اساساً اقتصاد جهانی کنونی بر مصرف زیادتر تکیه

۱. انسان بودن: اخلاق، محیط زیست و جایگاه ما در جهان.

۲. فراتر از سیاره زمین: اخلاق زیست محیط منظمه دی شمسی.

۳. حرفه مصرف: اخلاق زیست محیطی و اقتصادی جهانی.

دارد. از سوی دیگر، مصرف زیادتر به تخریب محیط زیست منجر می‌شود. به همین دلیل، به اخلاقی نیاز است که همه‌ی اینها را کنترل کند.

● *Canadian Issues in Environmental Ethics*^۱, by Alex Wellington, Allan Greenbaum, and Wesly Cragg, Peterborough, Ontario: Broadview Press, 1997.

چند تن از کارشناسان اخلاق و محیط زیست به تحقیق موردی درباره‌ی کانادا پرداخته‌اند و متناسب با اکوسیستم و شرایط زیستی این کشور، دستورنامه‌ی اخلاقی برای مردم نوشته‌اند. این پژوهش می‌تواند برای دیگر کشورها هم الگو باشد.

● *Caring for Creation: Toward an Ethic of Responsibility*^۲, by Anne Rowthorn, Morehouse Pub Co, 1990.

ISBN: 0819215066

وظایف و مسؤولیت آحاد جامعه و کل جامعه را نسبت به خلقت و طبیعت بررسی کرده است.

● *Christian Environmental Ethics: A Case Method Approach*^۳, by James B. Martin-Schramm, Robert L. Stivers, Orbis Books, 2003, 192p.

ISBN: 1570754993

نویسنده، تلاش کرده از لا به لای متون و آموزه‌های مسیحیت، مسایل و باید و نباید‌های اخلاق زیستی را استخراج کند و در یک متن منسجم عرضه نماید.

● *Earth and Other Ethics: The Case for Moral Pluralism*^۴, by Christopher D. Stone, New York: Harper and Row, 1987.

اخلاقیاتی که انسان باید در ارتباط با محیط زیست انجام دهد، در این کتاب

۱. اخلاق زیست‌محیطی در کانادا.

۲. اهمیت دادن به خلقت: به سمت اخلاق مسؤولیت‌پذیری.

۳. اخلاق زیست‌محیطی در مسیحیت: رویکرد موردی.

۴. زمین و سایر اخلاقیات: تکثیرگرایی اخلاقی.

بررسی شده است؛ البته بر اساس تکثیرگرایی اخلاقی یعنی اعتقاد به این که همه نحله‌های اخلاقی حق اند. نویسنده، به تکثیر در عرصه‌ی اخلاق محیط زیست می‌پردازد و لوازم، پیامدها و دیگر جنبه‌های پلورالیسم را بررسی می‌کند.

● *Earth Ethics: Environmental Ethics, Animal Rights, and Practical^۱*, by James P. Ethics Serba, Englewood Cliffs, N.J: Prentice Hall, 1995.

مؤلفان بر نقش مثبت حیوانات در چرخه‌ی حیات در کره‌ی زمین تأکید ورزیده‌اند و با ارائه‌ی باید و نبایدهایی برای حفاظت از حیوانات و سالم‌سازی آنها، تلاش می‌کنند محیط زیست را از بحران نجات دهند.

● *Earth Summit Ethics: Toward a Reconstructive Postmodern Philosophy of Environmental Education^۲*, by J. Baird Callicott and Fernando J. R. da Racha, Albany: SUNY Press, 1996.

این کتاب از متون آکادمیک دانشگاهی است که به جنبه‌های عمومی اخلاق زیست‌محیطی می‌پردازد. به ویژه ضرورت‌هایی که بشر امروز را مجبور کرده تا بایدها و نبایدهای زیستی را مهم دانسته و به آنها عمل کند، تحلیل شده است.

● *Earth's Insights: A Survey of Ecological Ethics from the Mediterranean Basin to the Australian Outback^۳*, by Baird Callicott, Berkeley: University of California Press, 1994.

این کتاب که در اصل پژوهشی در دانشگاه کالیفرنیا بوده، با ابتکار جدید، به طبقه‌بندی محیط زیست از نظر جغرافیا اقدام کرده است. نویسنده، مشکلات محیطی و منطقه‌ی جغرافیایی را شناسایی و دستورالعمل‌ها یا اخلاقیات متناسب با هر منطقه را بررسی می‌کند.

۱. اخلاق زمین: اخلاق زیست‌محیطی، حقوق حیوانات و اخلاق عملی.

۲. اخلاقیات در نشت زمین: به سمت فلسفه‌ی پست مدرن و بازسازی آموزش زیست‌محیطی.

۳. بینش‌های زمین: پژوهشی درباره‌ی اخلاق زیست‌محیطی از حوزه‌ی مدیرانه تا مناطق دور افتاده‌ی استرالیا.

● *Earthbound: New Introductory Essays in Environmental Ethics*^۱, by Tom Regan, New York: Random House, 1984.

مقالاتی است که هر کدام جنبه‌ای از محیط طبیعی و لزوم حفاظت از آن را یادآور می‌شود. این حفاظت تابع اخلاقیاتی است که انسان به آنها عمل می‌کند.

● *Ecological Morality*^۲, by Bruce Allsopp, 1972, 117p.

ISBN: 0584100663

نظام اخلاقی و تطابق آن با نظام طبیعی اصلی‌ترین دغدغه‌ی نویسنده بوده است. در بطن تفکر نویسنده این ذهنیت هست که ضوابط اخلاقی با قوانین طبیعت تطابق یا حداقل سازگاری دارند.

● *Environmental Ethics*^۳, by Clare Palmer, Santa Barbara: ABC-CLIO, 1997.

پالمر به عنوان کارشناس محیط زیست و اخلاق زیستی، با بررسی ابعاد متنوع اخلاق زیست‌محیطی، پیشنهادات سودمندی عرضه کرده است. او معتقد است با عمل به توصیه‌های اخلاقی می‌توان جهانی آرام و بانشاط و سالم داشت.

● *Environmental Ethics*^۴, by K. S. Shrader-Frechette, 1981, 358 p.

ISBN: 0910286752

بررسی کلیات اخلاق زیست‌محیطی است.

● *Environmental Ethics*^۵, by Michael Boylan, Upper Saddle River, N.G: Prentice-Hall, 2001.

۱. متعهد به زمین: مقالاتی در مقدمه‌ی اخلاقی زیست‌محیطی.

۲. اخلاق‌مندی اکولوژیکی.

۳. اخلاق زیست‌محیطی.

۴. اخلاق زیست‌محیطی.

۵. اخلاق زیست‌محیطی.

برخی ابعاد مختلف زیست محیطی، مثل تاریخچه، تئوری‌ها و نظریات مهم و اقدامات مدیران سیاسی در این کتاب بررسی شده است.

● *Environmental Ethics*^۱, by Pamela Smith, New York and Mahwah, N.G: Paulist Press, 1997.

این کتاب به مباحث عمومی و کلی اخلاق زیست محیطی می‌پردازد. یعنی تاریخ، مبانی و جنبه‌های فلسفی، جغرافیایی، فیزیکی و... همگی در این کتاب بررسی شده است.

● *Environmental Ethics: An Introduction to Environmental Philosophy*, by Joseph R. Desjardins, Wadsworth Pub Co. 2001, 277 p.

ISBN: 0534519660

نویسنده، می‌کوشد فلسفه‌ی زیست محیطی را با اخلاق زیست محیطی درآمیزد و از این طریق اخلاق زیستی انسان را کارآمدتر نماید.

● *Environmental Ethics: An Introduction with Readings*^۲, by John Benson, New York: Routledge, 2000.

مؤلف این کتاب، دیدگاه‌هایی مختلف و متنوع در مسایل مختلف اخلاق زیست محیطی را گردآوری کرده و مقدمه‌ای هم در توضیح آنها نوشته است. در این مقدمه، تفاوت‌ها و اشتراکات دیدگاه‌های مهم و تئوری‌های مختلف را توضیح می‌دهد.

● *Environmental Ethics and Forestry*^۳, by Peter List, ed, Philadelphia: Temple University Press, 2000.

به دلیل نقش مهم جنگل‌ها در سلامت کره‌ی زمین و محیط زندگی انسان،

۱. اخلاق زیست محیطی.

۲. اخلاق زیست محیطی؛ مقدمه و متن.

۳. جنگل‌داری و اخلاق زیست محیطی.

رشته‌ای علمی به نام جنگل داری به وجود آمده است. نویسنده، جنگل داری را در ارتباط با اخلاق زیست محیطی بررسی می‌کند. داد و ستد این دو رشته‌ی علمی و تعاملات علمی آنها و نیز تعاطی آنها در عرصه‌ی عمل محور مباحث این کتاب است.

- *Environmental Ethics and Policy Book: Philosophy, Ecology, Economics*^۱, by Donald Van De Veer and Christine Pierce, Belmont, Calif: Wadsworth, 1994.

کتاب حاضر به بررسی اخلاق زیست محیطی در ارتباط با سیاست، فلسفه، اکولوژی و اقتصاد می‌پردازد. این چهار عنوان، محورها و ابعاد این دستگاه اخلاقی است. مؤلفان این کتاب مشخصاً می‌خواهند پیامدهای اجرای دستورات اخلاقی در عرصه‌ی محیط زیستی انسان را کشف و از توابع منفی آن بکاهند.

- *The Environmental Ethics and Policy Book: Philosophy, Ecology, Economics*^۲, by Donald Van De Veer, Christine Pierce, Wadsworth Pub Co, 2003, 674 p.

ISBN: 0534561888

پژوهش حجیمی درباره‌ی رابطه‌ی متغیرات سیاسی و اخلاقی با محیط زیست انسان است. نخست، مبانی و ریشه‌های تئوریک و مفروضات را بررسی می‌کند، آن‌گاه پیامدهای اقتصادی تدبیرهای سیاسی و علمی در عرصه‌ی محیط زیست را توضیح می‌دهد. سومین بخش پژوهش او، ایجاد رابطه بین اجزای مقابله یا پراکنده است.

- *Environmental Ethics and Policy Making*^۳, by Mikael Stenmark, Ashgate pub Co, 2002, 161p.

ISBN: 0754605639

نویسنده، به اجمال، به رابطه‌ی مدیریت سیاسی جامعه با اخلاق زیست محیطی پرداخته است. سیاست مداران برای مدیریت بستر جامعه به ناچار باید از اخلاق زیست محیطی بهره ببرند.

۱. اخلاق زیست محیطی و کتاب سیاست: فلسفه، اکولوژی و اقتصاد.

۲. اخلاق زیست محیطی و سیاست‌نامه: فلسفه، اکولوژی و اقتصاد.

۳. اخلاق زیست محیطی و سیاست‌گذاری.

Environmental Ethics and Process Thinking^۱, by Clare Palmer, Oxford: Clarendon Press, Oxford University Press, 1998.

اندیشه‌ی پروسه‌ای، که محور مباحثت این کتاب است، دیدگاه جدیدی است که معتقد به حل مشکلات محیط زیست و اجرای اخلاق زیست‌محیطی در یک سیر طبیعی است. در این دیدگاه، وظایف نخبگان و مدیران جامعه تمهید و آماده‌سازی بسترهای لازم برای اجرای آن سیر است. با اجرای این اندیشه، اخلاق زیستی به روش مطلوب و مؤثر اجرا خواهد شد.

Environmental Ethics and the Global Marketplace^۲, by Dorinda G. Dallmeyer, Albert F. IKE, University of Georgia Press, 1998, 184p.

ISBN: 0820320153

نویسنده، در صدد اثبات این است که سلامت محیط زیست با سلامت اقتصاد پیوندی تفکیک‌ناپذیر دارد و قوت اقتصادی منوط به حفظ ارزش‌های زیست‌محیطی است. برای دست یافتن به اصول موجه اخلاقی به عنوان مبنای سیاست‌های زیست‌محیطی ملی و بین‌المللی، نیز لازم است علوم زیست‌محیطی و اقتصاد با یکدیگر ادغام شوند. این اثر چند رشته‌ای، ملاحظات انتقادی اخلاقی را به روند سیاست وارد می‌کند. بدین ترتیب اخلاق زیست‌محیطی می‌تواند فراتر از بحث‌های آکادمیک حرکت کند و به عرصه‌ی تصمیم‌سازی‌های بین‌المللی و داخلی پاگذارد.

Environmental Ethics^۳, by Peter S. Wenz, New York: Oxford University Press, Today 2001.

ونز یکی از کارشناسان اخلاق زیستی در دانشگاه آکسفورد است و در این کتاب به ضرورت ارایه‌ی اخلاقی کارآمد و همگانی برای انسان امروز پرداخته است.

۱. اخلاق زیست‌محیطی و اندیشه فرایند.
۲. اخلاق زیست‌محیطی و بازار جهانی.
۳. اخلاق زیست‌محیطی امروز.

● *Environmental Ethics: Divergence and Convergence*^۱, by Susan J. Arnstrong and Richard G. Botzler, New York: McGraw-Hill, 1993.

این کتاب توسط دو تن از متخصصان در رشته‌ی اخلاق زیست‌محیطی تألیف شده است. تلاش آنان تبیین دیدگاه‌های مختلف است. در واقع این کتاب یک دوره‌ی تاریخ تحولات اخلاق است.

● *Environmental Ethics: Duties to Values in the Natural World*^۲, by Holmes Rolston, Temple Univ Pr, 1989.

ISBN: 0877226288

نویسنده، در زمرة‌ی کسانی است که معتقدند باید ها و نباید ها اخلاقی در زمینه‌ی زیست محیط ریشه در خود طبیعت دارد. یعنی مصالح و مفاسدی که پشتونه‌ی احکام اخلاقی است از طبیعت نشأت گرفته است.

● *Environmental Ethics: Our Dharma to the Envirinment*^۳, by O. P. Dwivedi, 1994, 138p.

ISBN: 8172030223

نویسنده، عمدتاً به نقش تخریبی و منفی انسان در محیط زیست پرداخته است و می‌خواهد با آمار و ارقام و نیز تحلیل‌های میدانی و تطبیقی تأثیرات مخرب بشر را در محیط زیست نشان دهد.

● *Environmental Ethics: Pacific Grove*^۴, by K. S. Shrader-Frechette, calif: Boxwood Press, 1981.

رفتار انسان با اجزا و عناصر زنده و غیر زنده در محیط طبیعت یا محیط زندگی

۱. اخلاق زیست‌محیطی: واگرایی و هم‌گرایی.

۲. اخلاقیات زیست‌محیطی: ارزش طبیعت و تکلیف در برابر آن.

۳. اخلاق زیست‌محیطی: درامای ما در محیط زیست.

۴. اخلاقی زیست‌محیطی: بیشه‌ی آرام.

باید تابع ضوابط و دستورات خاصی باشد که مجموعه‌ی آنها اخلاق زیست‌محیطی را می‌سازد. این نوع اخلاق در این کتاب بررسی شده است؛ البته فقط کلیات آن طرح شده است.

●

Environmental Ethics: Philosophical and Perspectives^۱, by Philip P. Hanson, Burnaby, B. C.: Institute for the Humanities, Simon Fraser University, 1986.

ابعاد سیاسی و فلسفی اخلاقی زیست‌محیطی نظر دو تن از پژوهشگران را به خود جذب کرده است. آنان در بحث فلسفی، مبانی این نظام اخلاقی را شرح می‌دهند و چگونگی مدیریت آن را از نظر سیاسی بررسی می‌کنند.

●

Environmental Ethics: Readings in Theory and Application^۲, by Louis P. Pojman, Boston: Jones and Bartlett, 1994.

نویسنده، چند متن سودمند را انتخاب کرده و همراه توضیحات خود آورده است. هدف او بررسی اخلاق زیست‌محیطی از حیث نظری، شامل فرضیه و تئوری‌ها، دیدگاه‌های مختلف و تحولات اندیشه‌ها، و از حیث عملی و اجرایی بوده است. منظور از عملی، کارآمدی و موفقیت این نظام اخلاقی در عمل است.

●

Environmental Ethics: What Really Matters, What Really Works^۳, by David Schmidtz and Elizabeth Willott, eds, New York: Oxford University Press, 2002.

نویسنده، معتقد است مسائل اخلاقی زیست‌محیطی همگی از نظر تأثیر و اهمیت یکسان نیستند و می‌توان بین آنها درجاتی را در نظر گرفت. از این رو، در این کتاب به مسائل مهم‌تر و با اولویت پرداخته است.

۱. اخلاق زیست‌محیطی: دورنمایی‌های سیاسی و فلسفی.

۲. اخلاق زیست‌محیطی: آنچه که واقعاً مهم است و آنچه که واقعاً سودمند است. متنی درباره‌ی تئوری و کاربرد اخلاق زیست‌محیطی.

۳. اخلاق زیست‌محیطی: آنچه که واقعاً مهم است و آنچه که واقعاً سودمند است.

● *The Environmental and Christian Ethics^۱*, by Michael S. Northcott, Cambridge Univ Pr, 1996, 379 p.

ISBN: 0521576318

این اثر در زمره‌ی آثار انگشت‌شماری است که از نظر مبانی کلیسا و مسیحیت، خلاً موجود در این زمینه رازیان‌آور دانسته و در صدد تأسیس نظامی اخلاقی در زمینه‌ی محیط‌زیست برآمده است.

● *Environmental and Ethics A: New Zealand Contribution^۲*, by John Howell, Lincoln College and University of Canterbury, Centre for Resource Management Special Publication No. 3, 1986.

این کتاب تلاش‌های نخبگان و مردم نیوزیلند در رعایت اخلاق زیست‌محیطی را گزارش کرده و به تحلیل آنها پرداخته است.

● *Ethics and the Environment^۳*, by Donald Scherer and Thomas Attig, Englewood Cliffs: Prentice-Hall, 1983.

نویسنده، در صدد است از نظام‌های اخلاقی موجود، دستوراتی را درباره‌ی روابط انسان با محیط‌زیست یافته و به توضیح آنها بپردازد. دغدغه‌ی اصلی نویسنده این است که نظام‌های اخلاقی در جهان چه نسبتی با نیازهای اخلاقی زیست‌محیطی دارند.

● *Ethics and the Environmental Policy: Theory Meets Practice^۴*, by Frederick Ferre and Peter Hartel, Athens: University Of Georgia Press, 1994.

تعیین خط مشی و استراتژی دولت‌ها در ارتباط با محیط‌زیست از تدبیرهای

-
۱. محیط‌زیست و اخلاقیات مسیحی.
  ۲. محیط‌زیست و اخلاق: تلاش نیوزیلند.
  ۳. اخلاق و محیط‌زیست.
  ۴. سیاست محیط‌زیست و اخلاق: متنه‌ی شدن تئوری به عمل.

کشورداری در این عصر است. بخشی از این خط مشی، تألیف یک نظام اخلاقی است تا با عمل مردم به آن، معضلات محیطی کاسته شود.

- *The Ethics of Consumption: The Good Life, Justice, and Global Stewardship*^۱, by David A. Crocker and Toby Linden, Lanham, Md.: Rowman & Littlefield, 1997.

صرف مواد طبیعت اگر بی رویه باشد، به عاملی در جهت تخریب محیط زیست تبدیل می شود، از این رو، نویسنده‌گان به طرح عدالت در بهره برداری و استفاده از طبیعت می پردازد. نیز مدیریت محیط زیست را منوط به تصویب نظام نامه‌ی اجرایی می دانند که همان اخلاق زیست محیطی است.

- *The Ethics of Environmental Concern*^۲, by Robin Attfield, New York: Columbia University Press, 1983.

به نظر نویسنده، برای مشکلات و معضلات محیط زیست می توان، و یا ضرورتاً باید، اصول اخلاقی ابداع و مطرح کرد تا شهروندان با اجرای این اخلاقیات، محیط زیست مطلوبی داشته باشند. همه‌ی مباحث کتاب پیرامون این اخلاقیات است.

- *The Ethics of Nature (New Dimensions to Religious Ethics)*^۳, by Celia E. Deane-Drummond, Blaskwell Publisher, 2004, 240 P.

ISBN: 0631229388

نویسنده، برخورد بشریت با دنیای طبیعت را از دیدگاه دین مسیحیت بررسی می کند. در این کتاب، طیف وسیعی از مباحث اخلاقی برخاسته از ارتباط با طبیعت، شامل مباحث اخیر درباره‌ی محیط زیست، حقوق حیوانات، فناوری

۱. اخلاق مصرف: عدالت، اداره‌ی جهان و خوب زیستن.

۲. اخلاق مسائل زیست محیطی.

۳. اخلاقیات طبیعت (ابعاد نازه‌ای از اخلاقیات دینی).

زیستی، شبیه‌سازی و خودآگاهی مورد توجه قرار گرفته است. مسایل پیچیده‌ی علمی به زبان روشن و قابل فهم توضیح داده شده‌اند. در تمام کتاب، نویسنده، به منابع اولیه در این زمینه، آثار توماس آکویناس رجوع دارد و رویکرد اخلاقی متمایز خود را برمی‌گزیند و بسط می‌دهد. در این جامی بینیم که اخلاق شرافت با محوریت تدبیر، شیوه‌ای مناسب برای پرداختن به اخلاقیات طبیعت است. نویسنده، از پژوهشگران موفق در زمینه‌ی علم گیاهان و الهیات است.

● *Faking Nature: The Ethics of Environmental Restoration*^۱, by Robert Elliot, London and New York: Routledge, 1997.

محور مباحث این اثر، اخلاق نامه‌ای است که با عمل به آن محیط زیست انسان از نابودی رها شده و احیای اکوسیستم طبیعی آن، می‌تواند خدمات سودمندی به حیات انسان داشته باشد.

● *For People and the Plant: Holism and Humanism in Environmental Ethics*^۲, by Don E. Marietta, Jr., Philadelphia: Temple University Press, 1995.

به نظر نویسنده، کره‌ی زمین مثل یک کشتی است که هر گونه آسیبی به آن تمامی ساکنان را نابود می‌سازد. از این رو، بر اساس رویکرد به کل انسان و عرضه‌ی راهکار کاربردی نجات همه‌ی انسانهای ساکن کره‌ی زمین به تأثیف این کتاب مبادرت ورزیده است.

● *Foundations of Environmental Ethics*^۳, by Eugene C. Hargrove, reprinted, Denton, Tex: Environmental Ethics Books, 1996.

ضرورت‌هایی که در زمینه‌ی حفاظت از محیط زیست مطرح است از زوایای مختلف بررسی شده است.

۱. تصریف در طبیعت: اخلاق احیای زیست.

۲. برای بشر و سیاره زمین: کلگرایی و هومنیسم در اخلاق زیست محیطی.

۳. مبانی اخلاقی زیست محیطی.

Foundations of Environmental Ethics^۱, by Eugene C. Hargrove. [New York], Perntishoal, 1989.

این اثر، پژوهشی جامع درباره‌ی کلیات و تاریخچه‌ی نهضت طرفداری از محیط زیست است و به طور خاص، به شکل‌گیری اخلاق زیست‌محیطی می‌پردازد. هارگرو و مشهورترین چهره در زمینه‌ی اخلاق زیست‌محیطی است و این اثر را در پاسخ به بحث و مشاجره‌ی جان پاسمور مبنی بر بیگانگی فلسفه‌ی حفظ طبیعت با سنت غرب، نوشته است. هارگرو در تحقیقات خود پیرامون تاریخ فکری نگرش‌های زیست‌محیطی، آنها را به دو دسته تقسیم می‌کند: دسته‌ی اول نگرش‌هایی است که مانع از تفکر زیست‌محیطی شده‌اند، مانند سنت فلسفی ایده‌آلیسم در غرب و مفهوم حقوق مالکیت در آنگلوساکسون، و دسته‌ی دوم نگرش‌هایی است که حفاظت محیط زیست را بر عهده داشته‌اند، به ویژه آرمان‌های علمی و زیباشناختی.

او مبانی اخلاقی سیاست دوستداران حفاظت از محیط زیست را مورد بحث تفصیلی قرار می‌دهد. محوری‌ترین بخش این بحث، تحلیل تسلط انسان بر طبیعت و نقش این تسلط در تخریب زیبایی و پیکره‌ی طبیعت است. هارگرو و می‌کوشد میان توجیه ابزاری سیاست زیست‌محیطی بر اساس منافع و مصالح انسان و توجیه فطری بر اساس ملاحظه‌ی مستقیم ارزش‌های غیر انسانی، موضعی میانه ایجاد کند. این اثر به نوعی پایه‌گذار سنت قوی طبیعت‌گرایی است که تعامل خلاقانه‌ی طبیعت‌گرایان میدانی و هنر دوستان طبیعت، آن را تغذیه و تقویت می‌کند. این نوع طبیعت‌گرایی سابق‌تر از رفاه و آسایش فردگرایانه‌ی حیوانات و سنت‌های حقوق حیوانات است. طبیعت‌گرایی مزبور انسان محور است، به ویژه، به سنت زیبایی‌شناختی توجه دارد و نهضت معاصر طرفداری از محیط زیست، معانی و بیان و تفکر آن را شکل می‌دهد. همچنین، برای رونق و شکوفایی آینده‌اش، مبانی طبیعی ارایه می‌نماید.

۱. مبانی اخلاقی زیست‌محیطی.

● *Gentle Expeditions; A Guide to Ethical Mountain Adventure^۱*, by Bob McConnel, Golden, Colorado; AAC Press. 1996.

همهی نظام‌های اخلاقی، مبادی ویژه‌ای دارند. این مبادی انسان‌شناختی، متافیزیکی یا جامعه‌شناختی و روان‌شناختی یا... می‌باشند. به هر حال، انواع مبانی و اصول اخلاق زیست‌محیطی در این کتاب بررسی شده‌اند.

● *Global Environmental Ethics^۲*, by Louis P. Pogman, ed, Mountain View, Calif.: Field. 2000.

مجموعه مقالاتی است که به بررسی توصیه‌های اخلاقی در عرصه‌ی محیط زیست در سطح جهان می‌پردازد. تفاوت این کتاب با کتاب‌های هم موضوع، رویکرد جهانی نویسنده است. یعنی هر شکل را در مقیاس جهانی می‌بیند و راه‌کارهای او هم جهانی است.

● *Human Dignity: Values and Justice^۳*, by Miloslav Bednar (Editor), Cinucil for Research in Values &, 1999, 250 p.

ISBN; 1565181409

نویسنده، منزلت و کرامت انسان را در چارچوب ارزش‌های مقبول و عدالت بررسی کرده است. عدالت در نگاه مؤلف، هم به معنای تعادل نفس است که یک برداشت ارسطویی است و هم به معنایی اجرای متساوی که متعلق که حقوق مدنی است.

● *In Defense of the Land Ethic^۴*, by Baird Callicott, Albany: SUNY Press, 1989.

۱. سیر و سیاحت محتاطانه: راهنمایی برای کوهنوردی اخلاقی‌مند.

۲. اخلاق زیست‌محیطی جهان.

۳. شان انسان: ارزش‌ها و عدالت.

۴. دفاع از اخلاقی زمین.

این کتاب مسایل کلی اخلاقی را که آدم باید نسبت به محیط زیست مراعات نماید توضیح می‌دهد.

● *In Defense of the Land Ethic: Essays in Environmental Philosophy*^۱, by J. Baird Callicott, David Edward Shaner (Editor), State Univ of New York Pr., 1989.

ISBN; 0887069002

مجموعه مقالاتی درباره مبانی اخلاقی زیست محیطی است. این مبانی شامل مفروضات فلسفی، تلقی‌های متافیزیکی، ذهنیت‌ها و برداشت‌های هستی‌شناسی و مواردی مثل اینهاست. به هر حال، این اثر در زمرةی آثاری است که در موضوع فلسفه اخلاق زیست محیطی و قابل توجه است.

● *Inhabiting the Earth: Heidegger, Environmental Ethics, and the Metaphysics of Nature*^۲, by Bruce V. Foltz, Atlantic Highlands, N. J.: Humanities Press, 1995.

نظریات هایدگر، فیلسوف آلمانی، درباره طبیعت و ماوراء الطبیعه، دست مایه‌ای برای پژوهش درباره محیط زیست و مشکلات آن و نیز ارایه‌ی دستور العملی برای عموم مردم شده است.^۳

● *Living in Integrity: A Global Ethic to Restore a Fragment Earth*^۴, by Laura Westra, Lanham, Md.: Rowman & Littlefield, 1997.

مؤلف با تکیه بر این نکته که زمین از آن همه‌ی ساکنان است و نیاز به تدبیر و عزم همگانی برای حفاظت از زمین هست، اخلاقی برای همه‌ی جهان عرضه کرده است.

۱. دفاع از اخلاق زمین: مقالاتی در زمینه‌ی فلسفه‌ی محیط زیست.

۲. سکونت در زمین: هایدگر، اخلاق زیست محیطی و متافیزیک طبیعت.

۳. حیات منجم: اخلاق جهانی برای احیای زمین گستره.

Natur, Umwelt, Ethik^۱, by Hans Lenk, Matthias Maring, 2003, 304p.

ISBN; 3825864863

سه مقوله‌ی محیط زیست آدمی و اخلاق طبیعت در ارتباط با یکدیگر و تأثیر آنها نسبت به همدیگر بررسی شده‌اند.

Nature's, Keeper^۲, by Peter S. Wenz, Philadelphia: Temple University Press, 1996.

پیامدهای تخریب طبیعت در زندگی انسان و ضرورت تدبیرهای جدی‌تر، ویژه استفاده از نظام آموزشی، برای توجیه مردم از دوره‌ی طفولیت، محور اصلی مباحث این کتاب است.

People, Penguins and Plastic Trees: Basic Issues in Environmental Ethics^۳, by Donald Van De Veer and Christine Pierce, Belmont, Calif: Wadsworth, 1986.

نویسنده، بحران‌های موجود در محیط زندگی، مثل نابودی درختان و جنگل‌ها و پناه بردن آدمی به گیاهان پلاستیکی و مضرات آن‌ها را انتخاب کرده و به بررسی آنها می‌پردازد.

Philosophy and Geography: Space, Place, and Environmental Ethics^۴, by Andrew Light Jonathan M. Smith, Lanham, Md.; Rowman & Littlefield, 1997. دو تن از کارشناسان اخلاق زیستی با بررسی‌های بنیادین در ابعاد جغرافیایی و فلسفی محیط زیست به تألیف این کتاب پرداخته‌اند و توصیه‌های ویژه‌ای برای صیانت از محیط زندگی انسان عرضه کرده‌اند.

۱. طبیعت، محیط زیست و اخلاق.

۲. مراقب زمین.

۳. مردم، پنگوئن‌ها و درختان پلاستیکی؛ مسائل عمدی اخلاق زیست محیطی.

۴. فلسفه و جغرافی؛ فضا، مکان و اخلاق زیست محیطی.

● *Philosophy Gone Wild; Essays in Environmental Ethics*^۱, by Holmes Rolston, III, Buffalo; Prometheus Books, 1986.

نویسنده، به زیر ساخت‌های محیط زیست و مبانی اخلاق زیست‌محیطی می‌پردازد.

● *Planet in Peril; Essays in Environmental Ethics*^۲, by Dale Westphal and Fred Westphal, Orlando, Fla.: Harcourt Brace & Co., 1993.

خطرات مختلف زیستی، هستی انسان را تهدید می‌کند. این کتاب با بررسی این خطرات، اخلاق زیستی را بهترین راه کار برای نجات انسان از نابودی زیستی می‌داند.

● *Postmodern Environmental Ethics*^۳, by Max Oelschlaeger ed, Albany; SUNT, 1995.

در دوره‌ی پست مدرن به دلایل مختلف، مسایل و مباحث محیط زیستی مهم‌تر و حساس‌تر شده است، و به تبع آن، اخلاق زیست‌محیطی هم توجهات بیشتری را به خود جلب کرده است. به همین دلیل، این اثر هم، به عرضه‌ی اخلاق نامه‌ی زیستی می‌پردازد تا با عمل مردم به آن از خطرات محیطی کاسته شود.

● *Respect for Nature; A Theory of Environmental Ethics*^۴, by Pall W. Taylor, Princeton; Princeton University Press, 1986.

نویسنده، با این باور یکی از مبانی اخلاقیات زیست‌محیطی احترام به طبیعت است، به بررسی مبانی اخلاق زیست‌محیطی پرداخته است.

۱. فلسفه‌ی جنگ: مقالاتی در زمینه‌ی اخلاق زیست‌محیطی.

۲. کره‌ی زمین و خطرهای پیرامون آن: مقالاتی در زمینه‌ی اخلاق زیست‌محیطی.

۳. اخلاق زیست‌محیطی پست مدرن.

۴. احترام به طبیعت: نظریه‌ای درباره‌ی اخلاق زیست‌محیطی.

Revisioning Environmental Ethics^۱, by Daniel A. Kealey State Univ of New York Pr., 1990.

ISBN; 0791402789

نویسنده، تلاش کرده با بازسازی مفاهیم اخلاقی، نظامی اخلاقی مبتنی بر نیازهای زیست محیطی بسازد.

The Rights of Nature; A History of Environmental Ethics^۲, by Roderick Frazier Nash, Madison; University of Wisconsin Press, 1989.

به باور نویسنده، از وقتی انسان در عصر مدرن به اهمیت محیط زیست پی برد و ضرورت نگهداری و عدم تخریب آن را دانست، به تدوین اخلاق زیست محیطی اقدام کرد. پس از آن این رشته‌ی علمی، چند دوره تحول را پشت سر گذاشته تا در این روزگار، به دست مارسیده است. بررسی تحولات تاریخی اخلاق زیست محیطی موضوع این کتاب است.

Theology of Ecology^۳, by John B. Cobb, Jr.

این کتاب اثر جان بی کوب جونیر است که نخستین بار در سال ۱۹۷۲ م. منتشر گردیده، و نخستین کتاب مستقل است که به موضوع بحران اکولوژیکی می‌پردازد. به نظر نویسنده، باید بر اساس الهیات، اخلاقیاتی مقبول و جامع استوار شود تا شهروندان بتوانند با اجرای آن به نظام اخلاقی مطلوبی برسند. کوب استاد فلسفه‌ی دانشکده‌ی الهیات شهر کلارمونت در کالیفرنیا است. او از جمله پیشگامان اخلاق زیست محیطی و فلسفه و الهیات فراایندهای زیست محیطی است.

۱. تصور دوباره‌ی اخلاق زیست محیطی.

۲. حقوق طبیعت: تاریخ اخلاق زیست محیطی.

۳. الهیات اکولوژی.

● *Thinking Ecologically; Environmental Thought Values and Policy*^۱, by Bruce Morito, 2002, 280 p.

ISBN: 1552660923

سیستم یا نظامی که دارای سه جزء مهم تفکر، ارزش و سیاست است بررسی شده است. این سیستم یک نظام زیست‌محیطی معنوی است که نقشی کارکردگرایانه برای انسان دارد و آدمی را به سوی اهداف متعالی راهبری می‌کند.

● *Toward Unity Among Environmentalists*^۲, by Bryan G. Norton, New York; Oxford University Press, 1991.

در سال‌های اخیر نخبه‌ها و مؤسسه‌هایی ظهرور کرده‌اند که ایده‌ی اتحاد میان جریان‌های فعال در عرصه‌ی اخلاق زیست‌محیطی را مطرح کرده‌اند. انگیزه‌ی آن‌ها جلوگیری از اجرای طرح‌های موازی در این زمینه بوده است.

● *Upstream Downstream; Issues in Environmental Ethics*^۳, by Donald Scherer, ed, Philadelphia; Temple University Press, 1990.

مجموعه مقالاتی است که به مسائل مختلف اخلاق زیست‌محیطی می‌پردازد. در هر فصل، ابتدا ماهیت معضلات موجود را بررسی و سپس راه کارها را مطرح می‌کند، و در ادامه، دستورالعمل و تدبیرهایی که انسان باید در ارتباط با آن مشکلات انجام دهد را توضیح می‌دهد.

● *Values and the Environmental; A Science Perspective*, by Yvonne Guerrier, Gonathan Chase, Nicholas Alexander, Martin O Brian, Ed. gohn Wlet & Son Ltd, 1995, 220p.

ISBN: 0471960470

۱. اندیشه‌ی اکولوژیکی: تفکر، ارزش‌ها و سیاست.

۲. به سمت وحدت در میان زیست محیط دوستان.

۳. موافق و مخالف جریان آب: مسائل اخلاق زیست‌محیطی.

در این کتاب، هنجارهای مطرح در عرصه‌ی محیط زیست که باید توسط بشر مراعات گردد دقیقاً بررسی شده است. نویسنده فقط به ارزش‌هایی که جنبه‌ی عمومی و اجتماعی دارند می‌پردازد. از این رو، این کتاب در زمرة منابع اجتماعی یا اخلاق اجتماعی است.

● *Watersheds; Classic Cases in Environmental Ethics*^۱, by Lisa H. Newton and Catherine K. Dillingham, Belmont, Calif.; Wadsworth, 1993.

سه تن از متخصصان محیط زیست و اخلاق با انگیزه‌ی بررسی تاریخ تحولات اخلاق زیست‌محیطی به تأثیف این کتاب اقدام کرده‌اند. آنان اخلاق زیست‌محیطی را از ابتدای شکل‌گیری تا مراحل مختلف آن تحلیل کرده‌اند.

● *Watersheds; Ten Cases in Environmental Ethics*^۲, by Lisa H. Newton and Catherine K. Dillingham, Belmont, Calif.; Wadsworth, 1997.

در این کتاب، نکات و تذکرات مهم اخلاق زیستی تشریح و گزارش شده‌اند. در واقع، این نظان اخلاقی، ضعف‌هایی دارد که از کارآمدی و موفقیت آن می‌کاهد. نویسنده تلاش می‌کند این ضعف‌ها را ترمیم نماید.

● *Watersheds; Ten Cases in Environmental Ethics*^۳, by Lisa H. Newton Catherine K. 997. Dillingham, Wadsworth Pub Co, 2002, 208 p.

ISBN: 0534511821

موضوعات مهم و مبتلا به در عرصه‌ی زیست‌محیطی و اخلاق را در ده فصل گردآوری و سامان داده است. این ده فصل، گویای تمامی اخلاق زیست‌محیطی است.

۱. نقاط عطف: مسایل کهن و تاریخی در زمینه‌ی اخلاق زیست‌محیطی.

۲. نقاط عطف: ده مورد مریوط به اخلاق زیست‌محیطی.

۳. نقاط عطف: ده قضیه راجع به اخلاق زیست‌محیطی.

اخلاق سیاسی و کارگزاران

●

The American Leadership Tradition; Moral Vision From Washington to Clinton^۱, by Marvin Olasky, free Press, 1999, 320 p.

ISBN; 0684833499

الاسکی، نویسنده این کتاب، در صدد تحلیل اخلاقیات رهبران آمریکا است. معنویت، اخلاق و موفقیت را سه عنصر می داند که برخی رهبران آمریکا دارند و برخی ندارند. او ضمن تقدیر از صفات پسندیده‌ی برخی رهبران و انتقاد از رفتار و اعتقادات برخی دیگر، اظهار می‌دارد که رفتار فردی رهبران معیاری برای آینده است و در جلب اعتماد عموم مؤثر می‌باشد.

●

The Appearance of Imprriety; How Ethics Wars Have Undermined Amerian Government, Business, and Sociery, by Peter Morgan, Glenn Reynilds, Free Press, 1997, 288 P.

ISBN; 068427646

محور کتاب حاضر این است که با وجود تلاش فراوان برای بازبینی‌های اخلاقی در جامعه و حکومت آمریکا و ریشه کنی رفتارهای زشت و ناپسند در میان حکومتی‌ها، حکومت، تجارب و جامعه تحول چندانی به لحاظ اخلاقی نداشته است. مطلب قابل بحث در اینجا، تناقض اساسی‌ای است که به چشم همگان می‌آید. افزایش هرزگی‌ها و عیاشی‌های آشکار در میان مردم در عرصه‌ی سیاست طی دو دهه‌ی گذشته نشان می‌دهد که رشد و توسعه‌ی هر چند بیشتر دیوان‌سالاری‌های اخلاقی، وضعیت معنویت را در میان عموم وخیم‌تر کرده است.

●

Ethics and International Relations, by Gordon Graham, Blackwell Publishers, 1997, 183 p.

ISBN; 063119682x

۱. سنت رهبری در آمریکا: بینش معنوی از واشنگتن تا کلیتون.

نهادهای دیپلماتیک هر کشور و نیز نهادهای بین‌المللی دارای رفتارهای خاصی هستند که باید برخوردار از ضوابط اخلاقی و هنجارهای ارزشی باشند. نویسنده کاربرد زبان تخصصی پرهیز کرده است. به همین خاطر، دانشجویان رشته‌های روابط بین‌الملل و اخلاق کاربردی می‌توانند از آن به عنوان منبه درسی استفاده کنند. در دهه‌های اخیر میان آرمان‌های جهان شمولی و حاکمیت ملی تعارض جدی پدید آمده است. از سوی دیگر، سلطه‌ی سلطه‌ی جهانی، تردید اخلاقی را گسترش داده و امنیت اخلاقی در روابط بین‌الملل را از بین برده است. کابرد علمی برخی تئوری‌های اخلاقی در مسائل دارای اهمیت جهانی در این کتاب بررسی شده است. در پایان هر فصل منابع بیشتر و کتابشناسی کامل موضوع ارایه شده است.

●

Islamic Political Ethics; Civil Society, Pluralism, and Conflict^۱, by Sohail H. Hashmi (Editor), Princeton Univ Pr, 2002, 264 p.

ISBN: 0691113106

مجموعه مقالاتی درباره‌ی اخلاق سیاسی در اسلام است. مردم در عرصه‌ی سیاست چه رفتارهایی داشته باشند تا مطلوب باشد؛ نیز مدیران و رهبران سیاسی چه ارزش‌ها و رفتارهایی را باید عمل کنند. همه‌ی اینها در مقالات این کتاب بررسی شده است.

●

Moral Constraints on War; Principles and Cases^۲, by Beuno Coppieters, Mick Fotion, Lexington Books, 2003, 350 p.

اخلاقیات و ارزش‌هایی که باید در جنگ مراعات شود توجه بسیاری را به خود جلب کرده است. این اثر ریشه‌های میان فرهنگی اخلاقیات جنگ را در عصری که مداخله نظامی دائماً رو به رشد است، بررسی می‌کند.

۱. اخلاق سیاسی اسلام: جامعه‌ی مدنی، تکثیرگرایی و تضاد.

۲. ناچاری‌های اخلاقی در جنگ: اصول و قضایا.

● *Moral Man and Immoral Society; A Study of Ethics and Politics*^۱, by Reinhold Niebuhr, Langdon Gilkey (Introduction by), Westminster Gohn Kniz Pr, 2001, 284 p.

ISBN; 066422741

یکی از معضلات علمی که دانشمندان علوم اجتماعی به آن مشغول بوده‌اند، رابطه‌ی اخلاق و سیاست است. نویسنده این مسأله را از منظر اخلاق فردی و اخلاق اجتماعی بررسی می‌کند. اخلاق، انسان‌های متخلق تربیت می‌کند و سیاست جامعه‌ای غیر اخلاقی بسازد.

● *The Political Animal; Biology, Ethics and Politics*^۲, by Stephen Clark, Routledge, 1999, 207 p.

ISBN; 041518911x

حیوان سیاسی تعریف دیگری از انسان است. نویسنده، با رویکرد زیست‌شناسانه و اخلاق‌شناسانه به سیاست، به موضوعاتی مانند دولت‌ستیزی، ناسیونالیسم، زیست محیط‌گرایی، بردگی و مفهوم خانواده می‌پردازد.

● *The Bistin Persinalist Tradition in Philosophy, Socia Ethics, and Theohogy*^۳, by Paul Deats, Carol Robb (Editor), Mercer Univ Pr, 1986, 295 p.

ISBN; 0865541779

دیدگاه فردگرایی بوستون را توضیح داده و تأثیر این دیدگاه در اخلاق را بررسی می‌کند. به ویژه تعارض ظاهری اخلاق اجتماعی و فردگرایی توجه نویسنده را جلب کرده است و سعی می‌کند این دو را به هم نزدیک سازد.

۱. انسان اخلاق‌مند و جامعه‌ی بی اخلاق؛ بررسی اخلاق و سیاست.

۲. حیوان سیاسی؛ زیست‌شناسی، اخلاقیات و سیاست.

۳. سنت شخص‌گرایی بوستون در فلسفه، اخلاق اجتماعی و الهیات.

Exolution And Ethics; Human Morality In Biological And Religious Perspective^۱, by Philip Clayton (Editor), Gefferey Schloss (Editor), Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 2004, 339 p.

ISBN; 0802826954

زیست‌شناسان معتقدند که انسان در فرایند تکامل زیستی خود به اخلاقیاتی دست یابند که برخی مثبت و برخی منفی است. البته متدينان و متکلمان این نظریه را پذیرفته‌اند و می‌گویند خداوند واضح اخلاق است. نویسنده به روش تطبیقی این دو دیدگاه را توضیح می‌دهد.

اخلاق قانون گزاری و قضاوت

California Lagal Ethics (American Casebook Series)^۲, by Richard C. Wydick, Rex R. Perschbacher, Debora L. Bassett, West, 2005, 451p.

ISBN; 0314162739

این اثر از جمله منابع دانشگاهی رشته‌ی حقوق دانشکده‌ی کالیفرنیا است. نویسنده، به تدریس بنیادهای اخلاقیات حقوقی پرداخته است. در آغاز هر فصل، مجموعه‌ای از مشکلات حقوقی برگفته از پرونده‌های قضایی خاتمه یافته را آورده تا به واسطه‌ی آنها، نظریات اخلاقی و بایدو نبایدهای اخلاقی را به دست آورد. مؤلفان با معرفی مشکلات واقعی و پرسامد حقوقی، برای ایجاد یک نظام اخلاقی کارآمد می‌کوشند تا کلاو قصاصات، رفتارهای خود را برا اساس قواعد اخلاقی، استوار سازند.

Drawing the Ling; Legislative Ethics in the Stites^۳, by Alan Rosenthal, Univ of Nebraska Pr., 1996, 268 P.

ISBN: 080323919x

۱. تکامل و اخلاقیات: اصول اخلاقی بشر از دیدگاه بیلوزی و ادیان.

۲. اخلاق حقوقی در کالیفرنیا.

۳. تعیین مرزها: اخلاق قانون گزاری در ایالات.

«اخلاق قانون‌گزاری» از شعبه‌های جدید دانش اخلاقی است. این رشته جهت بهبود امور افراد شاغل در قانون‌گزاری، توصیه‌هایی اخلاقی به آنان ارایه می‌دهد.

یکی از مهم‌ترین انتقادات به قانون‌گزاری، نبود اعتماد به نهادهای قانون‌گزار است. آلن روزتان، نویسنده‌ی این اثر، علل و پیامدهای این بی‌اعتمادی در سطح ایالاتی را بررسی می‌کند و برای اصلاح آن، پیشنهاداتی ارایه می‌کند. او رسانه‌ها را عامل تضعیف اعتماد به این نهادها می‌داند. او معتقد است برای بهبود عملکرد قانون‌گزاری باید اقدامات اخلاقی انجام داد. از طرف دیگر، قوانین اخلاقی غیر ضروری را باعث کندی روند قانون‌گزاری می‌داند.

● *Ethics in Criminal Justice; A Justice Professional Reader*^۱, by Frank Schmallegger, Ph.D. (Editor), Wyndham Hall Pr. 1990.

ISBN; 1556051190

این کتاب، مقالاتی درباره‌ی رفتارهای اخلاقی است که در جریان محاکمه‌کیفری مشاهده شده است. نویسنده، با تفحص، دیدگاه‌های مختلف متخصصان را گردآوری کرده است.

● *Ethics in Criminal Justice; In Search of the Truth*^۲, by Sam S. Souryal, Anderson Pub Co, 2003.

ISBN; 1583605568

یک بخش از امور جاری در محاکم قضایی، رفتارهای قاضی، متهم، وکیل و دیگر عوامل قضا است. این رفتارها همیشه حقوقی نیست و گاه ماهیت اخلاقی دارد. نویسنده‌ی این کتاب با توجه به اهمیت رفتارهای اخلاقی در جریان قضاوت، به جنبه‌های مختلف آنها می‌پردازد.

۱. اخلاقیات در قضاوت کیفری از نگاه یک متخصص قضایی.

۲. اخلاقیات در قضاوت کیفری: به دنبال حقیقت.

Legal Ethics^۱, by Kent D. Kauffman, Thomson Delmar Learning, 2003,
448p.

ISBN: 076684255X

نویسنده، به روش‌های مختلف بررسی رویه‌های قضایی قدیم و جدید را
بررسی می‌کند تا اخلاقیات حاکم بر نظام و عمل حقوقی را کشف و تحلیل نماید.
انگیزه‌ی اصلی نویسنده کشف روابط پیچیده‌ی اخلاق و حقوق است و این که تا
چه اندازه حقوق بر اخلاق استوار شده است.

Legal Ethics and Legal Practice; Contemporary Issues^۲, by Stephen Parker,
Charles Sampford, Oxford, University Press, USA, 1996, 280p.

ISBN: 019825945X

حقوقدانان در همه‌ی نظام‌های حقوقی، امروزه گمان می‌کنند که در معرض
تحقیقات، انتقادات و تهاجم‌های بی‌سابقه قرار گرفته‌اند و باید به نقادی رفتارهای
خود بپردازد. در عین حال، پاسخ به انتقادات موجود وقتی امکان‌پذیر است که
رفتار و عملکرد آنها بر یک نظام اخلاقی مقبول مبتنی و استوار باشد. این اثر
نخستین مجموعه‌ای است که مقالات پیرامون اخلاق حقوقی را جمع آوری کرده
و این موضوع را از دیدگاه تطبیقی مورد توجه قرار داده است. نویسنده، قصد دارد
توجه خود را به برخی مسائل کلیدی معطوف نماید و مباحثی را مطرح سازد که به
پیدا شدن راهکار می‌انجامند.

Legal Ethics For Paralegals and the Law Office^۳, by Laura Morrison, Gina
Deciani, Thomson Delmar Learning, 1994, 368p.

ISBN: 0314012737

-
۱. اخلاق حقوقی.
  ۲. اخلاقیات حقوقی و رفتار حقوقی؛ مسائل معاصر.
  ۳. اخلاق حقوقی شبه تابعان حقوقی و دفاتر حقوقی.

مؤلفان این اثر با بهره‌گیری از واقعیات و شرایط، نظام اخلاقی مورد نیاز شاغلان در دستگاه حقوقی را توضیح می‌دهند. برای دست یافتن به این که چه رفتار و کرداری مقبول و چه رفتاری ناپسند است با خود حقوقدان‌ها و دیگر کارمندان دستگاه حقوقی گفتگو شده است. نیز با مطالعه‌ی مجلات و نشریه‌های حقوقی، موقعیت‌های اخلاقی واقعی را یافته و خلاصه‌ی آن را در این کتاب آورده‌اند. توصیه‌ی حقوقدانان آن است که باید فهرستی از شیوه‌های منفی و رفتارهای مختلف را در برخورد با مشکلات حقوقی تهیه کرد. نیز قواعد اخلاقی را از لای پرونده‌ها و عملکردهای دادگاه‌ها گردآوری نمود و آن‌گاه به بررسی آنها پرداخت.

Legal Ethics in a Nutshell^۱, by Ronald D. Rotunda, Michael I. Krauss, West Group, 2003, 451 p.

ISBN: 0314143556

این مجموعه، اخلاق حقوقی و قواعد الگوی مسؤولیت‌پذیری حرفه‌ای را طبق یک شیوه‌ی استقادی مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد. در هر کشور، کانون وکلا و سازماندهی حقوقی نیازمند اجرای الگوی اخلاقی‌اند تا به بازنگری حقوقی خود بپردازند. این مجموعه تأمین کننده‌ی این نیاز است.

Legal Ethics: Rules, Statutes and Comparisons^۲, by Richards A. Zitrin, LexisNexis; 2002, 677 p.

ISBN: 0820555355

حقوقدانان و شاغلان در نهادهای حقوقی چون دیگر اقسام جامعه، علاوه بر فرم‌ها و اخلاقیات عمومی، دارای بایدها و نبایدهایی در حوزه‌ی کاری خود

۱. پرسنه‌ی اخلاقیات حقوقی.

۲. اخلاق حقوقی: قواعد، مقررات و قیاس‌ها.

هستند. نویسنده تلاش کرده این نوع اخلاقیات را با توجه به مبانی و قواعدشان تحلیل و بررسی کند.

● *Problem in Legal Ethics*, by Mortimer D. Schwartz, Richard C. Wydick, Rex R. Perschbacher, Debora Lyn Bassett, West, 2005, 423p.

ISBN: 0314162712

اثر حاضر به عنوان یک منبع درسی دانشگاهی در هر یک از فصول با معرفی مجموعه‌ای از مشکلات، آغار می‌شود و در ادامه به تحلیل آنها می‌پردازد. این مطالب حاکمی از تحقیقاتی است که بر روی منابه مورد استفاده‌ی وکلا و قضات دادگاه‌ها صورت گرفته است. مطالب مزبور شامل حاکمیت اخلاقیات، نظریات قضایی، نظریات کمیته‌ی اخلاق و گزیده‌هایی از مقالات و کتاب‌هایی است که قضات، وکلا و استادان حقوق به تدوین آنها اقدام کرده‌اند.

● *Professional Legal Ethics: Critical Interrogations^۱*, by Donald Nicolson, Julian Webb, Oxford University Press, USA, 2000, 344p.

ISBN: 09128764715

نویسنده، از موضع نقد وضع موجود، به رفتارهای اخلاقی جاری در نهادها و شخصیت‌های حقوقی می‌پردازد. تأکید بر اخلاق و کنترل و نظارت تا اواخر دهه‌ی ۱۹۹۰ م. در همه‌ی بخش‌های جوامع وجود داشت. البته درباره‌ی اخلاق و کنترل حرفه‌های حقوقی در انگلستان و ولز آثار جامع و تحلیلی چندانی به چشم نمی‌خورد. به همین دلیل، نویسنده، در صدد تألیف این کتاب برآمده تا در گفتارهای آن، رفتارهای حقوقی حرفه‌های تخصصی انگلستان را مورد تحلیل و انتقاد قرار دهد.

۱. اخلاقی حقوقی حرفه‌ای: پرسش‌های انتقادی.

اخلاق مطبوعات و رسانه‌ها

● *An Ethics of News: A Reporter's Search for Truth^۱*, by Wesley G. Pippert,

Georgetown Univ Pr, 1989, 156p.

ISBN: 0878404708

اخلاقیاتی که اطلاع‌رسانان و روزنامه‌نگاران باید به آنها عمل کنند در این اثر بررسی شده است. به نظر نویسنده، اصلی‌ترین وظیفه‌ی شاغلان حرفه‌ی اطلاع‌رسانی، اجتناب از کذب و حقیقت و گفتن واقعیت است.

● *Desperately Seeking Ethics: A Guide to Media Conduct^۲*, by Howard Good

(Editor), Scarecrow Pr. 2003.

ISBN: 0810846438

مجموعه مقالاتی کوتاه و متوسط درباره‌ی اخلاق رسانه‌ای و ارزش‌های روزنامه‌نگاری است. نویسنده در صدد تدوین راهنمایی برای کاربران روزنامه‌نگاری و رسانه‌ها و اطلاع‌رسانی بوده است.

● *Digital Dilemmas: Ethical Issues for Online Media Professionals^۳*, by

Christopher A. Shumway, Iowa State Pr, 2003, 320 p.

ISBN: 0813802369

عصر حاضر که گاه از آن به عصر دیجیتال یاد می‌کنند. در زمینه‌های مختلف اقتضای خاص خود را دارد. از جمله نظام اخلاقی مناسب با خود را ایجاد می‌کند. اخلاق رسانه و اخلاق رسانی در این عصر دارای ویژگی‌های خاصی است که نویسنده به تفصیل آنها را بررسی کرده است.

۱. اخلاق خبر: جستجوی یک خبرنگار برای یافتن حقیقت.

۲. جستجوی جدی اخلاقیات: راهنمای رفتارهای رسانه‌ای.

۳. مفصل‌های عصر دیجیتال: مسائل اخلاقی متخصصان رسانه‌ی اینترنت.

● *Doing Ethics in Journalism: A Handbook with Case Studies*^۱, by Jay Black, Bob Steele, Ralph D. Barney, Society of Professional Journalists, Allyn & Bacon, 1998, 310 p.

ISBN: 020528535X

اجرای دستورات اخلاقی در عرصه‌ی روزنامه‌نگاری بسیار مهم است. به همین دلیل، این کتاب به صورت راهنمای روزنامه‌نگاران تألیف شده تازمینه‌ای برای اجرای اخلاق باشد. انجمن روزنامه‌نگاران حرفه‌ای ابتدا مجموعه‌ای از رفتارهای اخلاقی را گردآوری کرد، سپس به تحلیل آن موارد اخلاقی در عرصه‌ی روزنامه‌نگاری پرداخت. این موارد شامل قضایا، گزارش رخدادهای ضد اخلاقی، تصمیمات اخلاقی در مواردی مانند بمب‌گذاری شهر اکلاهما، درگذشت شاهزاده دیانا، رسوایی اخلاقی رئیس جمهور آمریکا، محاکمه‌ی لوئیز وودوارد و غیره است.

● *Ethics and the Press: Reading in Mass Media Morality*^۲, by John Calhoun Merrill, Ralph D. Barney, 1975, 338 p.

ISBN: 0803819234

فرامین اخلاقی که اصحاب رسانه‌ها باید عمل کنند در این کتاب بررسی شده است. به ویژه نویسنده به مبانی و ریشه‌ها و اصول اخلاقی رسانه‌ها ترجمه کرده است.

● *Freedom and Ethics in the Press*^۳, by Julian Adams, Rosen Pub Group, 1983, 126 p.

ISBN: 0823905624

نویسنده، مرزه‌های اخلاقی و آزادی در فعالیت‌های روزنامه‌نگاری و

۱. اخلاق‌مندی در مطبوعات: راهنمای مشتمل بر پژوهش‌های موردی.

۲. اخلاقیات مطبوعات: متونی در زمینه‌ی اصول اخلاقی رسانه‌های جمعی.

۳. آزادی و اخلاق در مطبوعات.

مطبوعات را بررسی کرده است. در چه مواردی عمل به اخلاق، معارض با آزادی است و در چه شرایطی اخلاق و آزادی انطباق دارند. همه‌ی اینها در این کتاب بررسی شده است.

● *Good News, Bad News: Journalism, Ethics and the Public Interest*^۱, by Jeremy Iggers, Westview Press, 1999.

ISBN: 0813329523

این کتاب ابعاد ارزش‌هایی مثل خوب و بد در عرصه‌ی روزنامه‌نگاری و رسانه‌هارا بررسی کرده است. نویسنده، مصالح عمومی را دارای اهمیت محوری و اساسی و ارزش‌هارا تابع آنها تعریف کرده است.

● *Grouping for Ethics in Journalism*^۲, by H. Eugene Goodwin, 1987, 411 p.

ISBN: 0813808197.

از نگاه این کتاب، مطبوعات به دلیل ارتباط وسیع با مردم، و تأثیر فوق العاده آن‌ها، بیش از دیگر نهادهای اجتماعی باید اخلاقی را مراعات کنند. نویسنده، این فرآمین و توصیه‌های اخلاقی را بررسی کرده است.

● *Holding the Media Accountable: Citizens, Ethics, and the Law*^۳, by David Pritchard (Editor), Indiana University Press 2000, 203 p.

ISBN: 0253213576

مسئولیت‌پذیری و تعهد یک ویژگی اخلاقی است که زیربنای بسیاری از صفات اخلاقی است. این ویژگی در روزنامه‌نگاران و شاغلان در رسانه‌ها قوی‌تر و پر شورتر است. زیرا آن‌ها باید به اطلاع رسانی و پاسخ‌گویی به مردم پردازند و از سوی دیگر جامعه را ملزم سازند تا نسبت به رفتارهای خود با دیگران توجیه

۱. اخبار خوب، اخبار بد: اخلاقی مطبوعات و مصالح عمومی.

۲. گروه‌بندی اخلاقیات در مطبوعات.

۳. ایجاد حس پاسخ‌گویی در رسانه‌ها: شهروندان، اخلاق و قوانین.

قانونکننده باشند یا برای رفتار خطای خود از دیگران معذرت خواهی نمایند.

Media Ethics: An Introduction to Responsible Journalism^۱, by Johan

Retief Univ Pr, 2002, 261 p.

ISBN: 0195781376

تعهد روزنامه‌نگاران در عرصه‌ی اطلاع‌رسانی و بیان حقایق برای مردم سؤال اصلی و دغدغه‌ی ویژه‌ی این کتاب است. انواع توصیه‌ها و دستورات اخلاقی در رسانه‌ها باید مراعات کنند در این کتاب تأکید شده است.

Media Ethics in Asia: Addressing the Dilemmas in the Information Age^۲, by

Venkat Iyer, Asian Media Information and Communication Center, 2002,

157 p.

ISBN: 9971905914

در این کتاب، وظایف اخلاقی رسانه‌های اطلاع‌رسانی در عصر مدرنیته تشریح شده است. البته فقط کشورهای آسیایی را تحلیل می‌کند، زیرا تکنولوژی رسانه‌ای در کشورهایی مثل ژاپن و کره پیشرفت فوق العاده داشته است.

Media Law and Ethics in Nigeria: A Comparative Analysis, by W. Olafimihan

Fatoba, 2001, 290 p.

ISBN: 9783278185

نویسنده، این فرضیه را که فقط ادیان مسیحیت و بودا برای مسایل اخلاقی راهکار دارند باطل می‌داند و در عوض، نشان می‌دهد که داستان‌های کهن ادیان مختلف بر مسایل اخلاقی عصر حاضر تاثیر داشته‌اند. این رویکرد به اخلاق دینی با هدف جلب نظر دانش‌آموزان اتخاذ شده است. این متن بخشی با عنوان راهنمای معلم برای آموزش مسایل اخلاقی دارد.

۱. اخلاق رسانه‌ها: مقدمه‌ای بر روزنامه‌نگاری معهود و مستول.

۲. اخلاق رسانه‌ها در آسیا: توجه به تنگناها در عصر اطلاعات.

نویسنده‌گان این اثر شرح می‌دهند که داستان‌های قدیمی زندگی پیامبران و بزرگان دینی چگونه می‌تواند به دنیای کنونی جهتی اخلاقی دهد.

● *Mixed Media: Moral Distinctions in Journalism, Advertising, and Public Relations*^۱, by Thomas H. Bivins (Editor), Lawrence Erlbaum Associates, 2003, 299 p.

ISBN: 0805842578

به لحاظ تأثیرگذاری، رسانه‌ها نقش شگرفی در جامعه دارند. از این رو، باید مطابق قواعد اخلاقی کار کنند تا تأثیرات آنها منفی نباشد. نویسنده بایدها و نبایدها و ضوابطی را که یک رسانه باید اجرا کند، توضیح می‌دهد.

● *Morals and the Media: Ethics in Canadian Journalism*^۲, by Nick Russell, Univ of British Columbia, 1994.

ISBN: 0774804572

نویسنده، با این دیدگاه که روزنامه‌نگاران حرفه‌ای به دلیل داشتن ارتباط بیشتر با مردم، تأثیر قابل توجهی بر مردم و جامعه دارند، باور دارد که آنها باید بیش از دیگر قشرها به رعایت اخلاقیات بپردازند. وی روزنامه‌نگاران کانادا را از این جهت بررسی می‌کند.

● *The Moral Media: How Journalists Reason about Ethics*^۳, by Lee Wilkins, Renita Cileman, 2005.

ISBN: 0805844759

اخلاق روزنامه‌نگاری و اخلاق رسانه‌ای از جمله نظام‌های اخلاقی مهم است. این کتاب بایدها و نبایدهایی را که روزنامه‌نگاران و اهالی اقلیم مطبوعات باید رعایات کنند بررسی کرده است.

۱. رسانه‌ی مختلط: تمایزهای اخلاقی در مطبوعات، تبلیغات و روابط عمومی.

۲. اخلاق و رسانه: اخلاقیات در کانادا.

۳. رسانه‌ی اخلاقی: منطق اصحاب مطبوعات درباره‌ی اخلاق.

*The Mission: Journalism, Ethics and the World*¹, by Jodeph B. Atkins (Editor), Iowa State Press, 2002, 272 p.

مجموعه مقالاتی است که بر توجه روزافزون جهانی به اخلاق روزنامه‌نگاری به ویژه در ایالات متحده تأکید می‌کند. انگیزه، دانش و تخصص و چالش‌های روزنامه‌نگاران سراسر چهان، رفتارهایی را ایجاب می‌کند که کمال اخلاق روزنامه‌نگاری را تشکیل می‌دهد. مهم‌ترین دغدغه‌ی نویسنده، بررسی وضعیت این نوع اخلاق در کشورهای مختلف است.

⁷ *Questioning Media Ethics*, by Bernard Rubin, 1978, 308 p.

ISBN: 0030461316

آقای رابین به عنوان متخصص در وسایل ارتباط جمعی، مدیران و کارمندان رسانه‌ها را نیازمند اخلاق می‌داند و پس از اثبات ضرورت اخلاق برای رسانه‌ها، تلاش می‌کند به پاسخ‌گویی مسایل مطرح شده در این باره پردازد.

اخلاق نظری (بررسی‌های علمی اخلاق)

A Companion To Applied Ethics[†], by R. G. Frey (Editor), Christopher Heath Wellman (Editor), Blackwell Publishers, 2005, 698 p.

این کتاب، مقالاتی درباره‌ی مسائل کلی اخلاق کاربردی است. این نوع اخلاق مورد نیز دانشجویان و علاقه‌مندان است. بعضی از محققان، اخلاق کاربردی و اخلاق را مترادف می‌دانند. دلیل آنان این است که اخلاق کاملاً عملی و کاربردی است. اصطلاح «اخلاق کاربردی» در دهه‌ی ۱۹۷۱ م. متداول شد و این زمانی بود که فلاسفه و اهل علم و دانشگاهیان به مشکلات اخلاقی، جدی در مشاغل، به

۱. رسالت: روزنامه‌نگاری، اخلاق و جهان.
  ۲. پرسشگری راجع به اخلاق رسانه‌ها.
  ۳. راهنمایی، برای اخلاقی کاربر دی.

خصوصی، پزشکی و تجارت، و نیز به مشکلات اخلاقی در جامعه پی بردن و در صدد برآمدند تا راهکاری برای آن پیدا کنند.

● *A Companion to Ethics*^۱, by Peter Singer, Blackwell pub, 1993.

ISBN: 0631187855

تألیف دستنامه یا راهنمایی به عنوان کتابی فشرده و مختصر و مشتمل بر همهی مسایل و موضوعات اصلی یک علم در سال‌های اخیر بسیار رایج شده است. در زمینه‌ی اخلاق، چند دستنامه عرضه شده، یکی از آنها همین اثر است. در این اثر، مسایل دانش اخلاق در قالب مدخل‌ها و به ترتیب الفبا آمده است.

● *American Business Values: With International Perspectives*^۲, by S. J. Gerald Cavanagh, Prentice Hall, 1997, 336 p.

ISBN: 0135182344

یک کتاب عمومی است که با گرداوری و تنظیم متون بر جذابیت و جامعیت کتاب افزوده است. در این کتاب، ارزش‌هایی که در عرصه‌ی تجارت کاربرد دارد و بایدهای اخلاقی که مردم باید عمل کنند مورد توجه قرار گرفته است. اخلاق در پرستستان، اخلاق و مالکیت، افزایش ثروت و عمل به ارزش‌ها، جایگاه اخلاق در زندگی و موقوفیت انسان اخلاقی از جمله موضوعات این کتاب اند.

● *The Animal Ethics Reader*^۳, by S. Armstrong, Susan Armstrong, Richard Botzler, Routledge, 2003, 528 p.

ISBN: 041527589X

این کتاب گزیده و گلچین متونی است که درباره‌ی حقوق حیوانات نوشته شده است. موضوع کتاب معمولاً توجه افرادی را که به تاریخ حقوق حیوانات

۱. راهنمایی برای اخلاق.

۲. ارزش‌های تجاری در آمریکا: دیدگاه‌های بین‌المللی.

۳. کتاب اخلاقیات حیوانات.

علاقه مندند جلب می کند. متون ارایه شده درباره حقوق حیوانات تا پیش از این مجموعه، در قالب یک اثر گردآوری نشده بود. کتاب اخلاقیات حیوانات برای نخستین بار این کار را به انجام رسانده است. عنوانین دیگری مانند گوشت حیوانات مصرفی، آزمایش بر روی حیوانات، مهندسی ژنتیک حیوانات، نگهداری حیوانات در حیات وحش و آکواریوم و حیوانات مورد استفاده در تفریح، موضوعات مقالات این مجموعه‌اند.

Animal Liberation: A New Ethics for Our Treatment of Animals^۱, by Peter Singer, New York: New York Review / Random House, 1975.

چگونگی برخورد انسان با انواع حیوانات از موضوعات مورد توجه دانشمندان علوم اجتماعی بود که بالاخره منجر به پیدایش «اخلاق توجه به حیوانات» شد. این کتاب در زمینه‌ی آثاری است که روابط انسان را با حیوانات به خوبی توضیح می‌دهد و وظایف شهر و ندان را مشخص می‌نماید.

Applied Ethics^۲, by Peter Singer, Oxford University Press, 1986, 192 p.

ISBN: 0198750676

مجموعه مقالاتی است که به مسائل و موضوعاتی مانند آتانازی فعال و منفعل، مجازات اعدام، سقط جنین، پیوند اعضاء، رفتارهای ناهنجار بشر، برده‌داری، افزایش جمعیت، تبعیض حقوقی مردان و زنان، حقوق حیوانات، تئوری بازی و مسابقه‌ی تسلیحات هسته‌ای می‌پردازند. توماس ناگل، دیوید هیوم، جیمز، راچل، جودیث جارویس تامسون، میشل تولی، جان هریس، جان استوارت میل، لوئیز پاسکال، جوناتان گلاور، درک پارتفی، آر. آم. هر، ژانت رادکلیف ریچادز، پیتر سینگر و نیکلاس میزور مقاله نویسان این مجموعه‌اند.

۱. آزادسازی حیوانات: اخلاقیات جدید در برخورد با حیوانات.

۲. اخلاقیات کاربردی.

● *A Practical Companion to Ethics*^۱, by Anthony Weston, Oxford University Press, 1996, 128 p.

ISBN: 0195105346

مقدمه‌ای برای افزایش مهارت‌های عملی دانش اخلاق و عمل به ارزش‌ها است. نیز شرایط لازم برای انجام قضاوت اخلاقی را توضیح می‌دهد. تعلیم عملی چگونگی حل مشکلات به وسیله‌ی ساختن چارچوبی برای مشکلات اخلاقی و برخورد کارآمد با اختلافات اخلاقی از دیگر ویژگی‌های این اثر است. آنتونی وستون، نویسنده‌ی این اثر، خوانندگان را به توجه به مبنای تئوری‌های رسمی اخلاق دعوت می‌کند. ضمنیمه‌های کتاب، دانشجویان رشته‌های اخلاق مقدماتی و اخلاق کاربردی را در زمینه‌های مربوط یاری می‌دهد.

● *A Practical Companion to Ethics*^۲, by Anthony Weston, Oxford University Press, USA, 2001, 112 p.

ISBN: 0195141997.

این کتاب مقدمه‌ای برای توجه و اهتمام به اخلاقیات از جمله خودشناسی، حل مشکلات خود به شیوه‌ی خلاقانه و منسجم و داشتن ذهن و اندیشه‌ی باز است. نویسنده، انواع ذکاوت‌های عملی مورد نیاز برای داوری اخلاقی را تشریح می‌کند و ملاحظات نظری ضعیف‌تری را که غالباً بر جریان‌های اخلاقی حاکم‌اند توضیح می‌دهد. همچنین، مقدمه‌ای عملی برای رفع مشکلات است؛ چرا که مشکلات اخلاقی را تنظیم می‌کند و با مخالفت‌های اخلاقی برخورد کارآمد دارد. مسایلی که مستلزم پاسخ‌گویی و توجه زیربنایی تئوری‌های رسمی اخلاقی هستند محور توجه این اثر را تشکیل می‌دهند.

۱. راهنمای علمی اخلاق.

۲. راهنمایی علمی اخلاقی.

Choices: Making Right Decisions in a Complex World^۱, By Lesis B. Smedes, Harper San Francisco: 1991, 128 p.

ISBN: 0060674113

نویسنده، با این باور که عمل به ارزش‌های اخلاقی در جهان جدید بسیار دشوار است، این کتاب را نوشته است. به نظر او، توجه به اخلاقیات و تصمیم‌گیری بر اساس اخلاق در عصر کنونی که سنت‌ها از هم پاشیده‌اند و بحران‌های اخلاقی رو به فروزی است و وجود آدمیان مرده است، بسیار مشکل می‌باشد.

Collective Responsibility: Five Decades of Debate in Theoretical and Applied Ethics^۲, by Larry May, Stacey Hoffman (Editor), Rowman & Littlefield Inc, 1991.

ISBN: 0847676927

مجموعه مقالاتی درباره مسؤولیت عمومی و همگانی نسبت به برخی وظایف است. محور همه مقالات، ماهیت و تاریخ اخلاق نظری در مقایسه با اخلاق کاربردی است.

Conscience Across Borders: An Ethics of Global Rights and Religious Pluralism^۳, by Vernon Ruland, Univ of San Francisco, 2002.,

ISBN: 0966405927

نویسنده معتقد است اخلاق هم مثل دین می‌تواند تقسیم جهانی داشته باشد و بر اساس تکثیرگرایی شکل بگیرد. از این رو، یک نظام اخلاقی که برای ملل مختلف جهان سودمند باشد طراحی کرده است.

۱. انتخاب: تصمیم درست در دنیای مملو از پیجیدگی.

۲. مسؤولیت جمعی: پنج دهه بحث و تبادل نظر در زمینه اخلاق نظری و کاربردی.

۳. وجود آن سو به آن سوی مزراها: اخلاق در حقوق جهانی و تکثیرگرایی دینی.

● *Contemplating Suicide, The Language and of Self - Harm*^۱, by Fairbairn, Routledge, 1995, 224p.

ISBN: 0415106060

این اثر بر اساس نگاه فلسفی جدیدی، خودکشی را بررسی می‌کند. او اصطلاحات خودکشی را بررسی کرده و چگونگی تاثیر زیان خودکشی بر تلقی گروه‌ها از این اقدام را شرح می‌دهد. فربن، کاربرد واژه‌های مختلف خودکشی و شبه خودکشی را صحیح نمی‌داند و معتقد است باید این گونه کاربردها متوقف شود. در عوض، واژه‌هایی که در بشرحس زندگی ایجاد می‌کنند باید متداول شود. او معتقد است باید این گونه کاربردها متوقف شود. در عوض، واژه‌هایی که در بشرحس زندگی ایجاد می‌کنند باید متداول شود. او معتقد است که الگو و واژه‌های پربارتر می‌توانند احتمال خودکشی را در میان افرادی که به خود آسیبی می‌اندیشند کاهش دهد. به گفته‌ی او، آشنایی با واقعیت‌های زندگی اقدامات شخص نسبت به خودکشی را کاهش می‌دهد. از این رو، آسیب‌رساندن به خود تابع اخلاقیاتی است که باید اصلاح شود.

● *Doing The Right Thing; Cultivating Your Moral Intelligence*^۲, by Aaron Hass, Atria, 1998, 240p.

ISBN: 0671015125

نویسنده، با استفاده از تجارب خود در زمینه‌ی روانکاوی بالینی، به موضوع رفتار صحیح و منطبق با وجودان بشری پرداخته است. او حساسیت اخلاقی را در خوانندگانش پرورش می‌دهد و از آنان می‌خواهد در شرایط پیچیده، توانایی تحلیل خود را ارتقا دهد و به این پرسش پاسخ دهد که «رفتار صحیح در این شرایط چیست؟» او صریحاً به خرد اخلاقی اشاره دارد. اثر حاضر، رفتار اصولی را وظیفه‌ی اجتماعی می‌داند، شرافت و صداقت در رفتار را لازمه‌ی بهبود

۱. تأملی بر خودکشی: زبان و اخلاقیات خود آسیبی.

۲. عملکرد صحیح: پرورش هوش اخلاقی.

وضعيت جهان می‌شمارد و تمرین رفتار اخلاقی را توصیه می‌کند. سبک نویسنده به شکل مطرح کردن پرسش است. او سی مورد از مشکلات اخلاقی را برای بحث گروهی و ملاحظه‌ی شخصی، به صورت معماه اخلاقی مطرح کرده است. در این میان، به حکایت‌هایی از منابع ادبی، دینی و فلسفی اشاره شده است.

Ethical Conflicts in Psycholigh, by Donald N. Bersiff, American Psycholigical Association, 2003, 600p.

ISBN: 1591470501

این اثر مسایل اخلاقی بنیادی را به شکل آمیزه‌ای از نقش‌های یک روانشناس توصیف می‌کند. مسایل و روابط پیچیده‌ای مانند روابط چندگانه، محدوده‌ی شخصی، منفعت طلبی و فریب‌کاری در تحقیقات، از جمله مطالب این اثر هستند. اصول اخلاقی سال ۲۰۰۲م. انجمن روانشناسی آمریکا و مجموعه‌ی قوانین رفتاری آنان ضمیمه‌ی این اثر است.

Ethics^۱, by Peter, Oxford University Press, USA, 1996, 432p.

ISBN: 0192892452

نویسنده، به گردآوری متون کلاسیک اخلاقی از رشته‌هایی مانند انسان‌شناسی، فلسفه و از اندیشمندانی مانند کانت، نیچه، سقراط، روسو و گودال، پرداخته است. هدف او توضیح ماهیت اخلاق و منشأ آن است. از این رو، این کتاب منبعی مرجع برای مباحث و بررسی‌های اخلاقی است.

Ethics: Selections From Classical and Contemporary Writers^۱, by Oliver A. Gohnson, Andrews Reath, Writers, by Oliver A. Gohnson, Andrews Reath, Wadsworth Publishing, 2003, 560p.

ISBN: 0155058649

۱. اخلاقیات.

۲. اخلاقیات: منتخبی از متون نویسنده‌گان کلاسیک و معاصر.

گزیده‌ای از متون اخلاقی مشهورترین فلسفه‌ی غرب، از افلاطون تا جان رولز و سایر نویسنده‌گان معاصر در این اثر گرد آمده است. جامعیت و عدم یکسونگری کتاب باعث شده است عقاید مؤثر و دوران سار اندیشمندان تاریخ اخلاق در غرب پوشش داده شود. نویسنده، علاوه بر ارایه‌ی مقدمه‌ای تاریخی بر فلسفه‌ی اخلاق، مقدمه‌ای نیز درباره‌ی عمدۀ جریان‌های فلسفه‌ی اخلاقی و معنوی معاصر دارد. انتخاب متون نویسنده‌گان معاصر که به صراحت از منابع کهن سخن می‌گویند بیانگر در امتداد بودن تفکر گذشته معاصر است و این نشان می‌دهد که نویسنده‌گان معاصر توانسته‌اند از عقاید کلاسیک بهره گرفته و آنها را رشد و پروپال دهند.

●

How Good People Make Tough Choices: Resolving the Dilemmas of Ethical Living^۱, by Rushworth M. Kidder, Harper, 2003, 240p.

ISBN: 0688175902

یکی از مشکلات تئوریک در فلسفه‌ی اخلاق این است که زندگی اخلاقی با کسب سود و قدرت سازگار نیست. به عبارت دیگر، اخلاق دست و پا و ذهن انسان را می‌بندد تا سراغ بسیاری از کارها نزود و سود کسب نکند. اما نویسنده‌ی این کتاب این تعارض را قبول ندارد و این دو تغییر را قابل جمع شدن می‌داند. از این رو، راهکارهایی ارایه می‌کند که مردان بتوانند در عین عمل به دستورات اخلاقی، به امور اقتصادی و سیاسی خود هم برسند.

●

How Are We to Live?: Ethics in an Age of Self - Interest^۲, by Peter Singer, Prometheus Books, 1995, 262p.

ISBN: 0879759666

پیتر سینگر، نویسنده‌ی اثر، معتقد است داشتن زندگی اخلاقمند، برای مردم عصری که سودهای شخصی برایشان از اهمیت فوق العاده‌ای برخوردار است

۱. مردمان خوب و انتخاب‌های سخت: حل قید و بندهای زندگی اخلاقی.

۲. چگونه زندگی کنیم؟: اخلاقیات در عصر منافع شخصی.

مفهوم قابل قبولی ندارد. تصور مردم از نظام اخلاقی، منع شدن از انجام بسیاری از کارها است. در صورتی که نظام اخلاقی، مبنای اندیشیدن به نحوه زندگی است. او دلایل بی رغبتی مردم به تأثیرگذاری اخلاقی بر جهان را بررسی می کند.

● *Introducing Ethics*^۱, by Dave Robinson, Totem Books, 2005, 176p.

ISBN: 1840465808

محدودیت‌های قابل قبول تحقیقات علمی و مهندسی ژنتیک، از جمله نقاط ضعف و قوت حقوق حیوانات و آتانازی، با تنگناهای اخلاقی مواجه‌اند. نویسنده در این کتاب، ضمنن دنبال کردن استدلالات متفکران اخلاق، مانند سقراط، افلاطون و ارسطو به انتقادات پست مدرن می پردازد.

● *Life and Death: A Reader in Moral Problems*^۲, by Louis p. Pogman (Editor), Wadsworth Pub Co, 1999, 571p.

ISBN: 0534508251

مجموعه مقالاتی درباره مشکلات و خلاصهای اخلاقی است. در واقع این اثر در رده‌ی آثار مربوط به آسیب‌شناسی اخلاق است.

● *Matters of Life and Death: New Introductory Essays in Moral Philosophy*^۳, by Tom Regan(Editor), Tom Regan, McGraw - Hill College, 1993, 392p.

ISBN: 0070513309

این اثر، مجموعه مقالاتی درباره برخی موضوعات فلسفه اخلاق است. محور این مقالات زندگی در این جهان و دنیای پس از مرگ است. اعتقاد به زندگی و مرگ تأثیراتی در روان و اخلاقیات انسان ایجاد می کند و به عنوان یکی از مبانی اخلاق در فلسفه بررسی می شود.

۱. معرفی اخلاقیات.

۲. مرگ و زندگی: نسییر مشکلات اخلاقی

۳. امور مرگ و حیات: مقالات جدید در مقدمه فلسفه اخلاق.

● *New Directions in Ethics: The Challenge of Applied Ethics*^۱, by gospf p. Demarco, Richard M. Fox, Michael D. Bayles, 1986, 335p.

ISBN: 0710206399

نویسنده، با اعتقاد به این که علم اخلاق مانند دیگر علوم در معرض تحول و رو به رشد و تکامل است مباحث و مسایل پدید آمده در این علم را توضیح می‌دهد. به ویژه جنبه‌های کاربردی اخلاق را ارزیابی می‌کند.

● *Science and Moral Choice: An Examination of the Foundations of Moral Philosophy*^۲, by Ronald D. Icenogle, Warren H. Green, 1996, 254 p.

ISBN: 0875275184

نویسنده، برخی مسایل بنیادین دانش اخلاق را گزینش کرده و به تحلیل آنها پرداخته است.

● *Varieties of Ethical Reflection: New Directions in Ethics in a Global Context (Studies in Comparative Philosophy and Religion)*^۳, by Michael Barnhart (Editor), Lexington Books, 2003, 348 p.(Editor),

ISBN: 0739104438

مجموعه مقالاتی که محور همهی آنها نظریه‌های اخلاقی مهم، تأسیس اخلاق دین و فلسفه و ساختار نظام اخلاقی سودمند برای مردم جهان است.

۱. جهت‌های جدید در اخلاق: چالش اخلاقیات کاپردی.

۲. علم و گرینه‌ی اخلاقی: بررسی بنیادهای فلسفه‌ی اخلاق.

۳. تنوع انديشه‌ی اخلاقی: مسیرهای تازه‌ی اخلاقی عرصه‌ی جهانی (بژوهش‌هایي درباره‌ی دين و فلسفه‌ی تعليقي).